VALTAKUNNANVOUDINVIRASTO

9.10.2020

HE 157/2020 vp

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Lausuntonaan hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta Valtakunnanvoudinvirasto esittää kunnioittaen seuraavaa.

Lailla on tarkoitus jatkaa Covid-19 -epidemian johdosta annettua väliaikaista lainsäädäntöä ensi vuoden huhtikuun loppuun. Sisällöltään se vastaisi nykyistä ulosottokaaren väliaikaisesta muuttamisesta annettua lakia (289/2020).

Esityksen tavoitteet helpottaa epidemiasta ja siitä johtuvista oloista aiheutuvia taloudellisia vaikeuksia on pidettävä hyväksyttävinä ja oikeasuhtaisina. Ottaen huomioon tartuntojen määrän kiihtymisen väliaikaisen lainsäädännön jatkaminen vaikuttaa perustellulta. Väliaikainen lainsäädäntö on Valtakunnanvoudinviraston havaintojen mukaan ollut toimiva.

Covid-19 -epidemian vaikutukset ulosottotoimeen ovat olleet toistaiseksi suhteellisen lieviä. Asiamäärät ja velallismäärät ovat pysyneet jokseenkin vuoden 2019 tasolla. Osittain tähän on voinut vaikuttaa velkojien, esimerkiksi Verohallinnon, pidättyväinen linja ulosottohakemuksissa. Häätöjen määrä on laskenut noin 10 prosenttia. Asiointi ulosotossa on rajattu mahdollisuuksien mukaan sähköiseen asiointiin ja monien toimipaikkojen aukioloaikoja on rajoitettu ja siirrytty ajanvarauksella tapahtuvaan käyntiasiointiin. Ulosoton tuloksellisuus on säilynyt hyvänä. Tietyissä toimituksissa, kuten omaisuuden rahaksi muutossa, on havaittu hidastumista. Toistuvaivaistulon ulosmittaukseen liittyviä helpotushakemuksia tehdään noin 20 prosenttia enemmän kuin viime vuonna. Asioiden käsittelyajat ovat noin 15 prosenttia pidemmät, mikä voi ennakoida vireillä olevien asioiden lisääntymistä ja ruuhkautumista, erityisesti, jos asiamäärät odotusten mukaisesti kasvavat. Koronavirustaudin talouteen aiheuttamat vaikeudet näkyvät ulosottotoimessa vasta myöhemmin. Sama ilmiö on todettu esimerkiksi Ruotsin ulosottolaitoksessa.

Ulosoton rakenneuudistus, joka tulee voimaan 1.12.2020, osoittaa, miten ulosottotoimen resurssit riittävät tehtävän hoitamiseen.

Juhani Toukola
valtakunnanvouti